

www.architektuhra.cz [2]

O CAD a abstraktním myšlení [3]

Luděk Rýzner: Z Humpolce do Prahy [4]

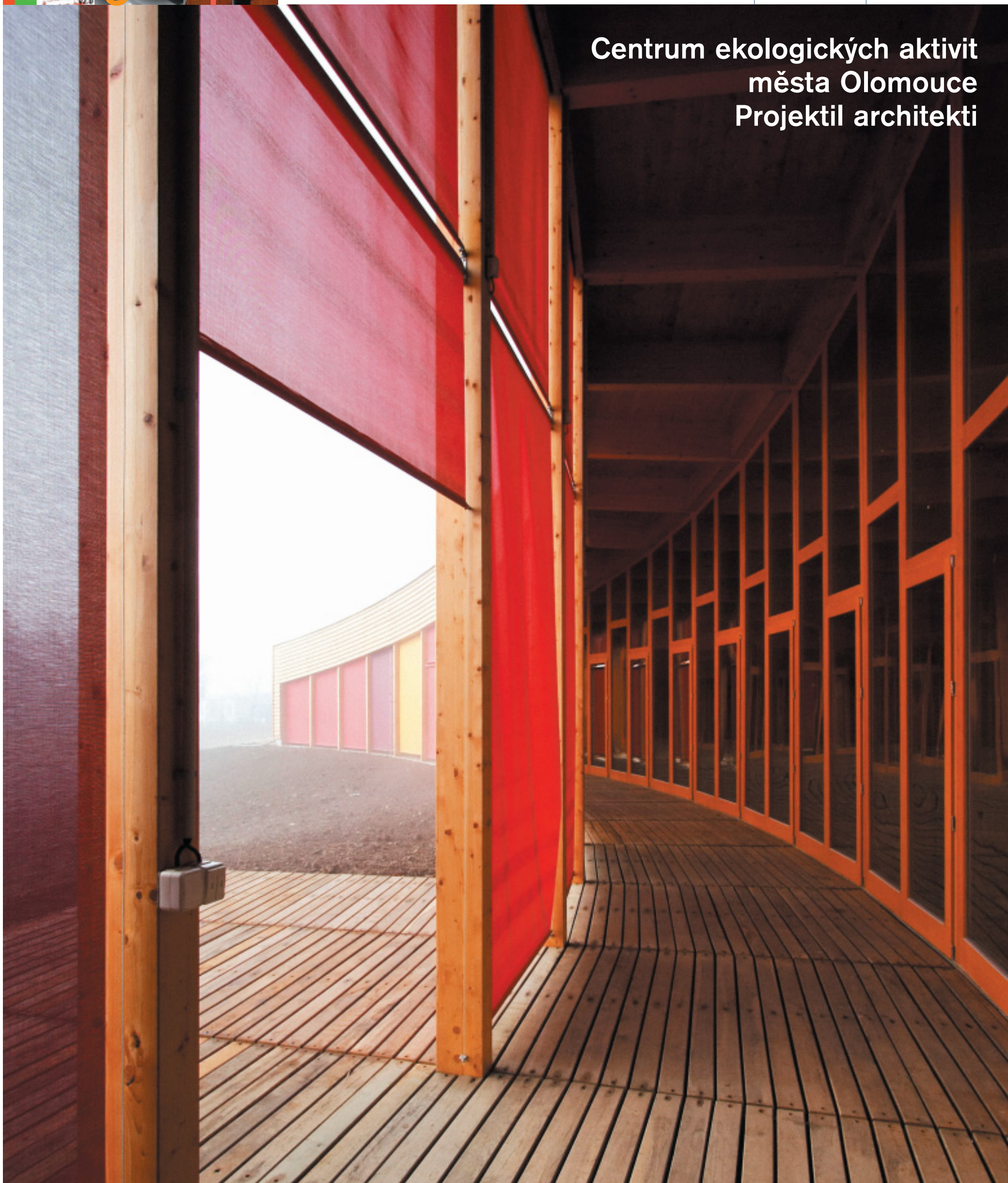
centrum
PRO PODPORU POČÍTAČOVÉ GRAFIKY ČR S.R.O.

www.cegra.cz

e-ARCHITEKT

www.e-architekt.cz

Centrum ekologických aktivit města Olomouce Projektil architekti

Architektu(h)ra v 2.0

Studentský workshop na Ještědu, který proběhne od 11. do 13. května, je určen všem studentům, kteří vlastní studentskou licenci ArchiCADu a MaxonFormu. Zadání tématu si zájemce o účast volí sám. Cílem je prověřit modelování organických tvarů v prostředí virtuální budovy. www.architektuhra.cz

Digitální architekt [07]

Digitální architekt zahájil letošní jarní blok během březnového workshopu

zaměřeného na hledání formy. Hlavní část přednášek v letním semestru proběhne na FA ČVUT v Praze od dubna do června. www.digiarch.cz

IBF Brno

Expozici CEGRA naleznete v pavilonu B, číslo stánku 54 od 17. do 21. dubna. Den ocelových konstrukcí proběhne 18. dubna v press centru pavilonu E, kde budou přednášet např. Guillem Baraut, Petr Parolek a Pavel Hladík. Přednášky budou zaměřeny na spolupráci architekta a inženýra statika. www.earchitekt.cz/denok

GrandPrix 2007

Slavnostní vyhlášení XIV. ročníku soutěžní přehlídky realizovaných staveb Grand Prix za architekturu 2007 proběhne 15. května ve Veletržním paláci, kde budou přijaté práce také vystaveny. www.grandprixoa.cz

Přehlídka diplomových prací

8. ročník Přehlídky diplomových prací absolventů architektonických vysokých škol, fakult architektury a za-

hradního krajinářství, pořádané ČKA, má termín odevzdávání přihlášek do 5. června a soutěžních návrhů na přelomu července a srpna. Slavnostní vyhlášení výsledků se bude konat v září až říjnu. www.diplomy.cz

Dutch Ladies

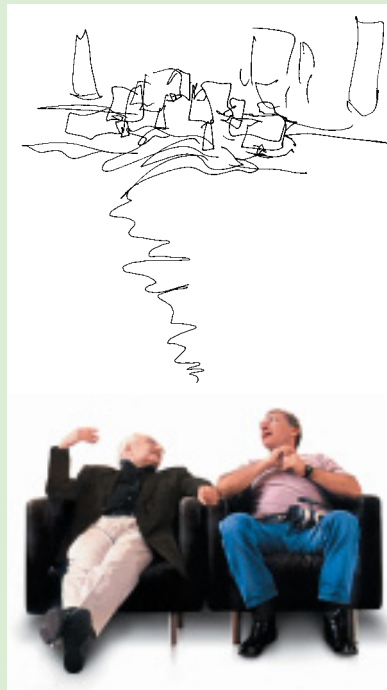
Přednáškou na veřejně přístupné mezinárodní konferenci, pořádané FA ČVUT ve spolupráci s NG v Praze na téma Od zadání k městské krajině, se v první etapě projektu Dutch Ladies představilo 31. ledna šest z osmi nizozemských architektů. Dva workshopy se studenty FA ČVUT jsou naplánovány na březen a květen. Pracovní setkání se zúčastní přibližně 60 českých studentů 2. – 5. ročníku. Projekt bude završen v červenci prezentací ateliérových prací zúčastněných studentů. www.fa.cvut.cz

Olověný Dušan

Studentská soutěž Olověný Dušan je stěžejní akcí Spolku posluchačů architektury a za třináct let svého trvání se stala dobrou tradicí. Stránky soutěže a prezentace nominovaných a oceněných prací na adrese www.olovenydušan.cz.

Skici Franka Gehryho

Český divák má nyní jedinečnou příležitost seznámit se s dílem Franka Gehryho v celé jeho šíři. Prostřednictvím dokumentárního filmu o jeho životě, díle a především procesu tvorby, který natočil jeho blízký přítel, režisér Sydney Pollack. www.aerofilms.cz

PŘEDNÁŠKY

Start architecture

Radek Kolařík a Eva Jiříčná
Roxy NoD, Praha
19. dubna, 17 hodin

Socialistický realismus

Z. Lukeš
Dům u Černé Matky Boží, Praha
19. dubna, 19 hodin

Digitální architekt [07]

Frank Brammer,
franken architekten
Fakulta architektury ČVUT, Praha
2. května, 18 hodin

Ernst Muhlstein a Victor Fürth

Z. Lukeš
Kaštan, Praha
15. května, 19 hodin

Start architecture

Ján Stempel a Ondřej Beneš
Roxy NoD, Praha
17. května, 17 hodin

Architektura 60.–70. let

Z. Lukeš
Dům u Černé Matky Boží, Praha
17. května, 19 hodin

Otto Rothmayer a Jan Sokol

Z. Lukeš
Kaštan, Praha
5. června, 18.30 hodin

Architektura po roce 1989

Z. Lukeš
Dům u Černé Matky Boží, Praha
21. června, 19 hodin

foto © Andrea Lhotáková

Na titulní straně:

Projekt il Architekti:
Centrum ekologických aktivit města Olomouce. Protisluneční clona na jižní fasádě objektu spoluvytváří ochoz, spojující hlavní místnosti v přízemí. Více na s. 8.

ARCHINEWS 1|07

Čtvrtletní aktualita o informačních technologiích a architektuře. Ročník IX. Vydává: Centrum pro podporu počítačové grafiky ČR s.r.o. ve spolupráci s e-architekt, Nad Obcí I 1392/2, 140 00 Praha 4, tel. 257 310 090, fax 257 314 106, e-mail cegra@cegra.cz, www.cegra.cz. Redakční rada: Tomáš Lejsek, Petr Vaněk, Jaroslav Hulín. Grafická úprava: Aleš Douša. Zapsáno v evidenci periodického tisku pod číslem MK ČR E 10494. Noviny jsou k dispozici na www.cegra.cz. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

NÁZORY

Jak se z člověka stane architekt

A jak se z něj stane navíc dobrý architekt? Čím vším by (si) měl na škole pro- jít a co je naopak skoro až zbytečné? Málokterá vysoká škola dostatečně při- praví na praxi – to je fráze, která je sice naprosto logická, ale alibisticky ji používat jako zaklínadlo je hloupost. Každý chce změnu k lepšímu, nejen architekta. Otázkou ovšem zůstává, jak ji dosáhnout. Předtím je ale nutné zod- povědět, čeho se má dosáhnout.

Každá škola je něčím specifická. Je to dané nejen prostředím (kontinent, ob- last nebo země) a tradicí samotné instituce, ale především postavením obo- ru ve společnosti a přednášejícími. Pokud není stát nakloněn vysokoškol- skému vzdělání a školu svazuje byrokracie, je prvním kamenem úrazu hlavně nedostatek financí a možnost rozvoje.

Na druhou stranu nejsou peníze zárukou kvality. Tou by mohly být silné osob- nosti a autority oboru, flexibilita prosazování změn nebo smysluplná komunika- ce o studiu přímo se studenty. Uznávaná autorita je konkrétně na FA ČVUT dost ožehavé téma. Kdo je autoritou mezi architekty, nemusí být stejně uznávaný mezi studenty. Dobrý architekt ještě také nemusí být dobrým pedagogem.

Nejde však jen o fakultu architektury. Osobně jsem zatím nepotkala člově- ka, který by mě začal vyjmenovávat, jak u nich na „vejšce“ mají vychytaný stu- dijní program, dostatek odborníků, exkurzí nebo praxí, skvěle fungující zapi- sování předmětů a zkoušek. Pokud teče do bot nebo se s něčím v tabulkách prostě nepočítá, musí jen student doufat, že v patřičné kanceláři sedí ně- kdo, kdo mu je ochoten a schopen pomoci.

CCEA (Centre for Central European Architecture) se pokouší cyklem přednášek (I. Kroupa, R. Koucký, J. Kynčl a J. Knesl, R. Kolařík a E. Jiříčná, J. Stempel a O. Beneš) definovat základní otázky ve studiu zejména na úrov-

ni vedoucího ateliéru. Těžiště formování studenta neleží sice pouze na pří- stupu pedagogů ke studentům, protože vystudovat architekturu znamená strávit mnohem víc času jinou prací než v ateliéru, ale na druhou stranu... Pokud nemáte na škole možnost setkávat se se zajímavými lidmi, kterých si vážíte, těžko pak odpovíte někomu na dotaz, proč obor vlastně studujete, a jestli vás baví. Osobně si nemyslím, že by kniha, která vznikne ze záznamů přednášek CCEA, mohla výrazně pohnout s mašinérií vysokých škol. Spíš mám dojem, že si díky takovým přednáškám a setkáním začnou uvědomo- vat sami studenti, kam by se až mohlo zajít, a co mají chtít.

„Vidíme-li ve vás svého prvního kandidáta, znamenal by váš příchod koneč- ně průlom do zdíva konzervativní bašty škol. Tu otevřeně přiznáváme, že jsou posluchači, kteří vyslovují značné pochybnosti, zda opět nový, vytouže- ný učitel neklesne v to mrtvé ovzduší školy, zda nezdrť ho pevný rámec po- věstné kastovnícké autonomie naší vysoké školy anebo nezískají ho hladká slova domněle školou prováděné reformy?“, takto vítal téměř před sto lety předseda Spolku posluchačů architektury Jindřich Fialka nového profesora, kterého se SPA podařilo prosadit. Alespoň tak to o příchodu Antonína En- gela napsal Karel Honzík.

Závěr ať si každý udělá sám, jen bych ráda podotkla, že odpovědnost nehá- zím na studenty a nevidím jen špatné konce, ale české hospodské brblání nikdy nepomohlo. Bez dobrých pedagogů, byť by měli naprosto odlišné mo- dely výuky, škola dobrá nebude. A dobří učitelé z nebe nepadají a sami tře- ba nepřijdou... ■

KLÁRA PUČEROVÁ

klara.pucerova@earchitekt.cz

ANKETA

Kaplického oko na Letné

V pátek 2. března vyvrcholila „soutěž roku 2006“. Za účasti členů poroty mezinárodní architektonické soutěže na stavbu nové budovy Národní knihovny byl poprvé předsta- ven veřejnosti vítězný projekt. Návrh Jana Kaplického a jeho týmu Future Systems. Další názory na výsledek soutěže na www.e-architekt.cz/anketa.

Co říkáte výsledkům soutěže na novou budovu Národní knihovny v Praze na Letné? Líbí se vám vítězný návrh?

Je to geniální dílo kre- ativního svobodného umělce. V mírně za- tuchlých českých architektonických kru- zích jako čerstvý vítr z ostrovů v moři. Snad to rozpoutá opravdovou diskusi o soudobé archi- tektuře i u laické veřejnosti.

DANIEL SMITKA, architekt
smitka@trigema.cz

Kvalitní návrh po este- tické i funkční strán- ce. Díky tomu, že ne- byly splněny zadávací podmínky soutěže, by- lo možné si plasticky pohrát s hmotou nad úrovní terénu. Aby bylo možné dosáhnout i dobrého urbanistického začlenění objektu do okolí, bylo nutné podmínky porušit.

DAVID BEKE, student FA ČVUT
dbeke@schrapnel.cz

Kaplický roli favorita nezvládl. Je to jeden z jeho nejhorších ná- vrhů. Chybí mu jak ele- gance, tak intelligen- ce, kterou se Future Systems proslavili. Doufám, že ho ješ- tě vylepší, protože bych Praze jeho kvalitní stavbu přál.

JAROSLAV HULÍN, architekt a pedagog
ornomornor@seznam.cz

Pavel Hladík: Architektura je pro mě vědní obor

Pavel Hladík je členem skupiny Nolimata a výzkumného týmu M. Weinstocka (AA), s nímž se zajímá o spojení bioinženýrství, emergence a materiálů v architektuře. Na FA ČVUT, kterou absolvoval v roce 2005, se podílel jako postgraduální student na výuce navrhování v ateliéru Miloše Floriána. Vloni dokončil studia na Architectural Association School of Architecture (Emergent Technologies and Design) v Londýně.

Jak ovlivňuje software práci architekta a výslednou podobu návrhu?

Začnu také otázkou. Proč bývá znalost určitého CADu častou podmínkou, kterou kladou kanceláře na nové zaměstnance? Vždyť se to dá naučit za týden. Já myslím, že takhle architektonická kancelář pojmenovává požadavek na gramotnost a schopnost pohybovat se v daném oboru.

Myslíš tím daným oborem architekturu?

To v Čechách takhle nefunguje. Když má někdo ateliér, tak si většinou nebere schopné lidi. Tady funguje diskriminace pohlaví a taky architekti většinou preferují pílí před schopnostmi svých zaměstnanců.

Jak bys přijímal lidi ty?

Já bych přijímal spolupracovníky podle jejich zájmů o profesi. Asi bych se snažil vybrat tak, aby doplňovali náš tým. Chtěl bych mít spolupracovníky, kteří budou lepší než já.

V čem lepší? V konkrétním zájmu nebo zaměření?

Jasně, každý by měl něco umět navíc. Každý je něčím zvláštní.

Počítám, že podobnou filozofii zastáváte s Milošem Floriánem. Aby každý student byl tak trochu „úchylný“.

Přesně, to je profil tohoto ateliéru. Aby každý měl svoje vlastní priority, a aby nepapouškoval to, co mu učitel říká. Student by se sice tak naučil strašně moc, ale neposune architekturu jako vědní obor nikam dál. Akademická půda je podle mého názoru od toho, aby se člověk podílel na vývoji nových metod navrhování. Nejde zase tolik o výslednou formu, ta není nikdy předem daná. A nikdy k žádné zvláštní formě studenty nesměřujeme. Jde o metodu, kterou

si student najde sám. Ta nás zajímá. A takové lidi bych někdy rád zaměstnal ve své firmě.

Učíte také software? Jaká je role počítačových programů ve výuce v ateliéru? Jak by měli studenti pracovat?

Očekávám, že sami vyhodnotí, co je pro jejich návrh důležité, co ho může udělat kvalitnější. Musí se sami vzdělávat. Jsou na vysoké škole. Já se zabývám performativním navrhováním. Objektizací procesu navrhování. Je zde zpětná vazba a ta nemusí pouze hodnotit konkrétní řešení, ale může být součástí emergentního systému. Měli by být schopní posouvat architekturu dál a v tom hraje software důležitou roli.

Jak začínáš navrhovat?

Top-down syntézou. Musí mě to bavit a musí mě to někam posunovat, abych nabídl kliento-

S počítačem abstraktní myšlení nemizí. Je to cesta, jak zkvalitnit navrhování

vi to nejlepší. Hodně zapojuji abstraktní myšlení a pak začínám s experimentem. Model, digitální nebo fyzický. Simulace. Snažím se vyhodnotit klady a celkový přínos mého návrhu. Architektura je pro mě vědní obor, a ne aplikované řemeslo. Možná to pro někoho bude znít dost kacířsky.

Takže modely? Jakou roli hraje počítač?

Je třeba, aby zde existovaly vedle sebe všechny tři roviny designu. Práce ve 2D, 3D, generativní přístup. Nejdůležitější je vždycky abstraktní myšlení. A nesouhlasím s tím, že při práci s počítačem abstraktní myšlení mizí. Naopak, matematické vzorce neuvěřitelně rozvíjí toto myšlení a objevuje se tady díky tomu cesta, jak architekturu zkvalitnit.

foto: alinari

Je software nástroj?

Ano, software je nástroj. Měli bychom si ale uvědomit, že tímto nástrojem lze znázorňovat, ale i navrhovat. To závisí na osobním přístupu, a ten by vždy měl být vědomý. Architektura potřebuje různé přístupy.

Znáš výraz „CAD monkey“? Tak se ironicky říká většinou mladým studentům a architektům v kancelářích, kteří se místo rozhodování o architektuře účastní pouze rozhodování o tom, v jaké hladině něco nakreslit. Není malých rolí. Bez těchto lidí by se architektura nikam nedostala. Nikoho neodsuzuji.

Citíš ten generační spor mezi tradičním přístupem a tím digitálním?

V Čechách se v praxi dělá pouze top-down, analogická, lineární architektura. Neexistuje zde kultura, která by uznávala jinou cestu. Ta se musí hledat na školách.

Když jsme přemýšleli o tom, jak učit počítače na fakultě, přišli jsme na to, že starší způsob výuky CADu příliš kopíroval tradiční kreslení výkresů. Jenže ten vlastně noví studenti neznají. Teď se začíná modelovat ve 3D, je to přirozenější.

Nejllepší by byl model 1:1. Nebo to rovnou postavit.

Jak moc bychom měli software hackovat a přizpůsobovat si jej?

To lze těžko rozseknout. To by mělo vycházet z osobního přístupu. A není tu univerzální odpověď ani způsob, jak to učit. Nemyslím si ale, že by měl software zásadní vliv na přemýšlení studentů. Pokud si najdeš způsob, jak dosáhnout toho, co chceš.

Měli by umět architekti programovat a skriptovat? Měli by umět definovat problém algoritmicky?

Programovat ne. Skriptovat možná také ne, ale měli by mít v týmu lidi, kteří to umí. A určitě tomu musí nějak rozumět, protože algoritmicky definovaná architektura je třeba.

Nedal by se každému udělat software přesně na míru? Jaký software by sis nechal vyvinout ty?

To by bylo těžké, určitě bych potřeboval, aby byl schopen pracovat s NURBS, a určitě by měl být parametrický. Měla by zde být možnost ovlivňovat zpětnou vazbou. Aby byl kompatibilní. Abych byl schopen změnou parametrů vnějšího prostředí měnit geometrii. Měl by zvládat simulace a taky na jejich základě automaticky měnit projekt. ■

JAROSLAV HULÍN

organizátor projektu Digitální architekt
jaroslav.hulin@digiarchitekt.cz

FOKUS

Co znamená globalizace v IT pro majitele softwaru?

Cílem právního nebo ekonomického spojení podniků, jehož prostřednictvím vznikají nadnárodní koncerny, je optimalizovat daňové zatížení a umístění kapitálu a výroby a vytvářet nové trhy pro výrobky. Takové akvizice jsou jedním z projevů globalizace. Konkrétní záměry aktérů akvizice jsou však různé – od likvidace konkurenta, přes rozšíření produktového portfolia až po získání technologie nebo know-how. Výsledek akvizice se však ne vždy zcela ztotožňuje s původními záměry jejich iniciátorů.

@Last Software – Google

„A nyní k největší události, která nás kdy postihla: chytili jsme googlózu! Náš @Last Software pohltila firma Google,“ oznamovala nečekaně zpráva na stránkách @Last Software, výrobce populárního SketchUpu, v březnu loňského roku. Podle některých názorů v té době Google chtěl „pouze“ získat bezplatný plug-in pro umístování 3D modelů do prostředí Google Earth a SketchUp jako sa-

mostatnou komerční aplikaci „hodit do koše“.

Nyní, o rok později, je zřejmé, že vedle sebe úspěšně existují dva programy: bezplatný plug-in a SketchUp. Ten je považován za jeden z nejúspěšnějších současných 3D programů, přičemž řada jeho uživatelů možná ani nezaregistrovala, že „jejich“ vývojář změnil majitele.

Robobat – Autodesk

Koupí firmy Robobat, producenta stejnojmenných aplikací pro konstrukční výpočty ve stavebnictví, oznámil Autodesk vloni v září. Odhady naznačovaly, že jej Autodesk zahrne jako modul do Revitu. Avšak po třech měsících Robobat uvedl, že plánovaná akvizice nebude uskutečněna. Vysvětlení? Ačkoliv obě společnosti pracovaly na jejím úspěšném ukončení, dospěly k závěru, že spojení není v zájmu ani jednoho z partnerů. Autodesk i Robobat budou ale nadále spolupracovat s cílem nabízet co nejlepší řešení pro statiky.

Graphisoft – Nemetschek

Koncem loňského roku oznámil změny i Graphisoft. Vlastníci reprezentující nadpoloviční většinu podepsali se společností Nemetschek opci na prodej svých akcií. 54,3 procent z celkového počtu 10,6 milionů akcií získala německá firma 31. prosince za cenu 9 EUR za akcii. V lednu předložila zbývajícím majitelům akcií Graphisoftu veřejnou nabídku na převzetí.

„Nabízíme akcionářům ekvivalent 9 EUR za jednu akcii. Je to poctivá cena, která přiměřeně odráží hodnotu společnosti,“ řekl Ernst Homolka, finanční ředitel a mluvčí správní rady společnosti Nemetschek. Transakce by měla být ukončena přibližně koncem března. Nejvyšší kupní cena je tedy přibližně 95 milionů EUR. „Pro Nemetschek Group představuje Graphisoft strategický finanční zájem. Akvizice je důležitým přínosem jak pro společnost, tak pro akcionáře a vytváří solidní základ pro úspěšnou budoucnost,“ dodal Homolka. Obě novátorské a na růst orientované spo-

Společnosti Nemetschek a Graphisoft mají nyní dohromady 270 000 zákazníků ve 142 zemích světa

lečnosti budou pracovat nezávisle na sobě v sektoru pro software AEC (Architecture Engineering Construction), budou vyvíjet nové produkty a služby a získávat nové klienty. Podle Homolky posílí Nemetschek akvizicí Graphisoftu svou pozici na trhu a stane se, pokud jde o technologii, vedoucím světovým prodejcem softwarových řešení AEC. Obě společnosti mají již nyní dohromady 270 tisíc zákazníků ve 142 zemích s očekávanými tržbami z prodeje v letošním roce ve výši 140 milionů EUR.

Rozhodující je uživatel

Uvedené příklady reprezentují úspěšné i neúspěšné akvizice na poli IT. Dvě se týkají IT pro stavebnictví a ukazují na fakt, že v Evropě „operují“ dva zá-

sadní a vyrovnání hráči, Autodesk a Nemetschek Group.

Pro uživatele je to dobrá zpráva, protože žádná z firem nemá dominantní postavení. Jakýkoliv vývojář, jenž chce úspěšně oslovit projektanta, musí nabídnout systém, který dokáže pracovat s jeho daty, resp. již ukončenými nebo právě rozpracovanými projekty, a to způsobem, na který je uživatel zvyklý. To se týká stejně tak upgrade stávajícího systému jako crossgrade, tj. jeho náhrady programem jiným. Fakt, zda akvizice naplní představu jejich aktérů, není podstatný. Důležité je, že se něco děje, a že je to transparentní. ■

TOMÁŠ LEJSEK

ředitel CEGRA, lejsek@cegra.cz

Cesta z Humpolce do Prahy

Luděk Rýzner, absolvent ČVUT v Praze (Fakulta stavební, Modul architektury), začal svou architektonickou praxi v roce 1997 v jihlavském ateliéru Penta. O rok později založil v Humpolci vlastní projekční ateliér OK PLAN ARCHITECTS, který se specializuje na komplexní poskytování služeb v architektuře, urbanismu a designu, od architektonických studií přes projekty až po realizace staveb včetně interiérů.

Čestné uznání v Grand Prix Obce architektů v r. 2006 v kategorii novostavba za rodinný dům Plecháč v Humpolci, titul Stavba Vysočiny v r. 2004 za novou výrobní halu pro Mayo v Jiřicích a za administrativní objekt MHA v Humpolci, nominace na titul Stavba roku 2002 za dům s poslechovou místností v Humpolci a v r. 2005 první místo v soutěži o návrh dostavby krajského úřadu v Jihlavě za urbanisticko-architektonickou studii areálu kasáren Otakara Jaroše. To jsou ocenění, která získal humpolecký ateliér OK PLAN ARCHITECTS Luděk Rýznera.

Hlavní předností ateliéru, mezi jehož projekty patří návrhy rodinných domů včetně interiérů, továrních objektů, sportovišť, ale i rekonstrukce industriálních staveb, je velký důraz na detail a linii stavby v úzké spojitosti s daným okolím

Luděk Rýzner, OK PLAN ARCHITECTS

a přírodou. Kompozice projektů a jednotlivých realizací se vyznačují kompaktností a minimalismem. V jejich podání jde vždy o očistu staveb až na samou podstatu. Ateliéru se daří jasné konkrétní konstrukce, které jsou svojí střízlivou zkratkou srozumitelné pro laickou i odbornou veřejnost. Naopak při rekonstrukci starých staveb dbá na důležité kvalitní původní prvky, které doplňuje chybějícími elementy, popř. je podtrhne designem interiérů. Ke své práci používá netradičních a nadstandardních materiálů a navrhování atypického nábytku.

První velká nej

Každý architekt, ať již pracuje sám nebo v týmu, každý ateliér prochází během své práce významnými vývojovými mezníky. OK PLAN ARCHITECTS jich má hned několik. Rýzner

za úspěchy ateliéru vidí především investici do schopných lidí, kteří neprodukují problémy, ale prokazatelné výsledky. „Budujeme atmosféru, kde lidé pouze nemusí, ale chtějí,“ dodává tento architekt, jehož ateliér se může prezentovat takovými realizacemi, jako jsou kromě již zmíněných např. interiér HB Reavis v Bratislavě (2004–2005), rekonstrukce rekreačního domku v Praze-Brnkách (2003), Health Club Blue Orange v Praze (2003), přístavba pojišťovny Allianz (2000–2001) v Humpolci nebo výrobní areál Hranipex v Komorovicích (2002).

OK PLAN ARCHITECTS má na kontě i řadu studií, zejména průmyslového areálu v Martině (2005), polyfunkčního domu s originálním nábytkem ve Žďaru nad Sázavou (2005), sportovního a rekreačního areálu Pražáčka (2005),

Výrobní areál firmy Hranipex, Komorovice

1

Sportovně-relaxační centrum Health Club Blue Orange, Praha-Letňany

2

3

Rekreační dům (rekonstrukce), Praha-Brnký

4

Glass House (dům s poslechovou místností), Humpolec

5

Rodinný dům Plecháč (novostavba), Humpolec

6

Servisní středisko lehké zemědělské techniky Mayo, Jiřice u Humpolce

10 otázek pro Lud'ka Rýznera

Kdyby existovala možnost, volil byste v příštím životě stejnou profesi?
To by záleželo, zda-li bych dostal stejné dispozice ke své práci, ale principiálně ano.

Jak se díváte s dnešním odstupem na vaše první práce?
Tak jako vše má určitou genezi i moje práce prochází vývojem, a samozřejmě ty úplně původní nesou veškeré atributy počátku tvorby.

Kolik hodin denně trávíte v ateliéru? Pracujete o víkendech?
Pracuji okolo deseti hodin denně. O víkendech se snažím pracovat méně, ale je to větší noua, kdy se dostávám k tvůrčí činnosti, jelikož přes týden funguji spíše jako řidič, manažer a telefonista.

Bez jakého vybavení byste si nedovedl představit svou práci?
Uveďte je podle pořadí důležitosti.
Nechtěl bych se omezovat ničím. Zároveň jsem toho schopen. Stále nejvíce využívám tužku a papír, a ostatní je pouze již příjemné. Pokud bych měl uvést jakési pořadí, je jistě nejdůležitější mozek, následován tužkou a papírem, počítačem, telefonem...

Jaký je váš oblíbený architekt?
Josef Pleskot a Le Corbusiere.

Jakou stavbu nejvíce obdivujete?
Kapli Ronchamp od Le Corbusiera a vilu Tugendhat od Miese van de Rohe.

Myslíte si, že výše vašich honorářů odpovídá úrovni a rozsahu vaší práce?
Snažíme se o to.

Máte nějaký nesplněný sen ve smyslu, že byste chtěl projektovat určitou stavbu nebo navrhnout nějaký interiér či výrobek?
Jakoukoliv stavbu, kterou jsme ještě neřešili, a těch je zatím většina.

Existuje ve vaší kariéře významný mezník nebo osobnost, jež vás ovlivnily?
Mezníkem v mé kariéře je nástup do privátní praxe. Co se týká osobnosti, jednomyslně bych označil Miese van de Rohe.

Jaká čtete architektonická periodika?
Co se týká tištěných titulů, snažím se sledovat časopisy Architekt, Detail, A10, Architecture revue. Z internetových webů bych jmenoval archiweb a e-architekt. Přinášejí mi novinky z domova i ze světa architektury, které jsou pro moji práci nejen nezbytností, ale i inspirací.

administrativního objektu humpoleckého Profilu (2004) a řady rodinných domů. Z urbanistických řešení stojí za zmínku studie Bystré (2003), Nové Bukové (2000), zástavby rodinných domů V Cípku (2002) a průmyslové zóny I, II, III v Humpolci (2000).

Soutěž
Účast v architektonických soutěžích je jedním z nejdůležitějších motorů pro rozvoj ateliéru. V roce 2002 získal první ocenění, po němž následovala řada dalších. Z nich autor nejvíce oceňuje titul Stavba Vysočiny 2004, kterou získal zároveň za dvě stavby – výrobní halu pro Mayo v Jiřicích (obr. 6) a administrativní objekt MHA v Humpolci.

Zásadní realizace
Nový výrobní areál firmy Hranipex v Komorovicích navržený OK PLAN ARCHITECTS v roce 2002 navazuje v administrativní části úzce na okolní přírodu. (obr. 1) Pro objekt je charakteristická snaha autorů o maximální jednoduchost a ponechání konstrukčních materiálů bez finální povrchové úpravy. Cílem bylo vrátit podobu zdevastované továrny do stavu, který zajistí bezpečné a reprezentativní provozování soukromé firmy.

Pro OK PLAN ARCHITECTS bylo důležitým krokem i proniknutí za hranice regionu, do Prahy. První takovou realizací je Health Club Blue Orange v Letňanech. (obr. 2) Toto sportovně-relaxační centrum má v 1. NP hlavní vstup s recepcí, lobby bar, restauraci s atriem, prostorné šatny s komplexním relaxačním zázemím, čtyři squashové kurty a kardio fitness. V přízemí jsou situovány kanceláře vedení, konferenční sál, beauty salon (kadeřnictví a kosmetika), hotel a dvě sportovní studia. Konstrukčně se jedná o železobetonový monolitický skelet v kombinaci s monolitickými ŽB stropy a nosnými ŽB příčkami. Střecha je plochá, pochozí, z části ozeleněná. Rekreační dům v Praze-Brnkách je další významnou realizací ateliéru, tentokrát pro soukromého investora. (obr. 3) Tento rekonstruovaný rekreační domek v Drahanském údolí je navržen pod horizontem svahu tak, aby při příchodu na pozemek nebyl návštěvník ničím rušen při výhledu na panorama údolí. Objekt je dvoupodlažní. Architektonické prostředky jsou záměrně střídme, základní kompozice tvoří vy-

konsolovaný hranol. Celým objektem prochází pohledový beton, vodovzdorná finská překližka, černá barva, nerez a sklo.

Nadstandardní dům
Obytný rodinný dům Glass House (dům s poslechovou místností) v Humpolci splňuje kritéria objektu pro bydlení v 21. století. (obr. 4) Objekt, koncipovaný jako ocelový skelet s monolitickými stropy, je směrem do ulice uzavřený a naopak do zahrady se v maximální míře otevírá, a interiér, který se skládá z kvalitních soliterů, prostupuje do zahrady. V prostoru je čitelná snaha po absolutní čistotě detailu. V domě je použita řada kvalitních replik dobového nábytku, doplněná současnými moderními interiérovými prvky. Rodinný dům byl v roce 2002 nominován do soutěže Stavba roku. Nominace byla porotou udělena za vytvoření obytného domu nového tisíciletí s velkorysým prostorovým i technickým vybavením při zdařilé soudobé interpretaci funkcionalistické tradice.

Opravdu experimentální stavba
Novostavba rodinného domu Plecháč v blízkosti centra Humpolce, situovaná na úzké parcele v mírném svahu, je čtyřpodlažní, s poslední ustupující úrovní. (obr. 5) Přízemí je určeno pro děti, první patro pro běžný společenský život rodiny a druhé a třetí patro pro rodiče. Vchod je umístěn mezi přízemím a prvním patrem a v nakloněném terénu okolí spojuje horní a dolní zahradu. Na úrovni přízemí se nachází malá zahrada, stavba dále zahrnuje horní zahradu s bazénem a střešní terasu. Prostory rodinného domu mají svá vlastní napojení na exteriér. Kostru tvoří ocelový skelet, objekt je obložen cortenovým plechem a kopility v 1 NP. V interiéru jsou přiznány veškeré konstrukce – ocelové nosníky, trapézové plechy a betonové podlahy. Porota Grand Prix Obce architektů 2006 udělila projektu čestné uznání. Ocenila jedinečný návrh s jednoduchou strukturou a s kompozicí unikátních materiálů a originálního členění. ■

ALEXANDRA M. VIDEMANNOVÁ
šéfredaktorka IN OA
(Informační servis Obce architektů)
redakce@architekt.cz

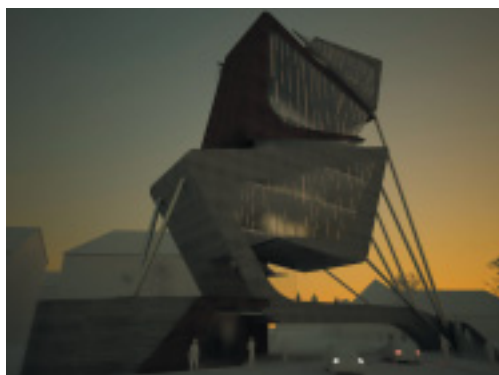
Výhodné licence ArchiCADu

Z pohledu obchodně právních vztahů je software specifický. Zaplacením získáváte právo k jeho užívání za podmínek definovaných výrobcem. Zásadní novinkou při koupi software nemusí být jen nový program, ale i nové licenční podmínky. Tento fakt ocení zejména ti, kteří stojí na startovní čáře.

Pro absolventy

Podnikání vyžaduje nemalé investice a v případě projekční praxe hraje software zásadní roli. Graphisoft nabízí začínajícím architektům a projektantům **Program pro mladé architekty**, kteří mohou získat projekční software za výrazně lepších podmínek. Aktuální verzi ArchiCADu při uzavření smlouvy SupportPack za 69 400 Kč (standardní cena 111 000 Kč), Artlantis Studio za 18 130 Kč (standardní cena 25 900 Kč) a MaxonForm za 11 130 Kč (standardní cena 15 900 Kč). Ceny jsou uvedeny bez DPH.

Program je určen pro studenty, kteří získali studentskou verzi ArchiCADu jeden semestr po registraci (max. tři roky po úspěšném zakončení studia) na <https://eduregistration.graphisoft.com/default.aspx>. Neregistrovaní absolventi jej mohou využít v období jednoho roku po

„Elisabeth Tower“. Vítězný projekt prvního kola soutěže architectsJURY.com autorů Andree Horvatha a Josifa Kiss-Andrei. ArchitectJury.com propojuje studentskou komunitu se začínajícími architekty

úspěšném zakončení studia a začínající projektanti, kteří absolvovali v období před zavedením Programu, do 31. srpna letošního roku.

Za dobrou cenu pro všechny

ArchiCAD STAR(T)EDITION byl uveden do prodeje na podzim 2005 s cílem spojit všechny přednosti technologie virtuální budovy s vysokým poměrem cena/výkon. Právě uváděná novinka **ArchiCAD STE 2007** přináší řadu novinek a dalších vylepšení. Příkladem jsou obou-

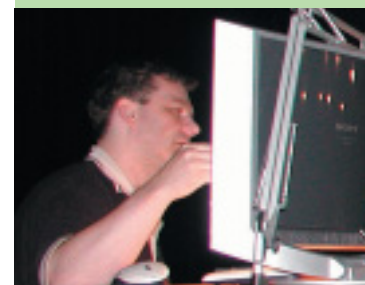

Úvodní dialogové okno AC STE 2007

směrný překladač DWG/DXF až do verze 2004, nový plnohodnotný textový editor uvnitř ArchiCADu, uživatelsky nastavitelné pracovní prostředí a bohaté editační paletky všech nástrojů. Vylepšení se dočkaly i oblíbené funkce verze 2006, Navigátor a výkoný PlotMaker. Ovládnutí programu usnadňuje elektronická nápověda a česká referenční příručka (PDF). Cena programu, který vychází z ArchiCADu 9, je 50 200 Kč (bez DPH). ■

TOMÁŠ LEJSEK
lejsek@cegra.cz

Na vaše dotazy odpovídá Luboš Cipra,
technická podpora CEGRA,
hotline@cegra.cz

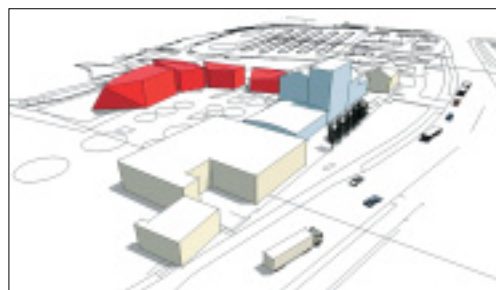

Mohu vložit část PDF dokumentu s detaily od výrobce do ArchiCADu?

Vkládání výkresu ve formátu PDF nebo pouze výřezu z něj se s ArchiCADem 10 ještě více zjednodušilo (v předchozích verzích bylo možné pracovat pouze s „přerastrovanými“ PDF dokumenty). Nejvhodnějším postupem je klasické „táhni a pusť“ (drag and drop). Vkládat PDF dokument lze do jakéhokoliv půdorysu, řezu, detailu nebo finálního (složeného) výkresu. Ve všech případech vkládáme PDF jako externí kresbu, tzn. po přetažení myši PDF dokumentu například z plochy na ArchiCAD (v liště Windows, resp. MacOS) se ArchiCAD zeptá, kterou stránku chceme vložit. Nabídne se okno s náhledy jednotlivých stránek PDF dokumentu.

Po vybrání se stránka vloží jako kresba do zvolené části ArchiCADu. Další možností je zvolit nástroj Kresba v Nástrojové paletce a kliknout do příslušného místa. V dialogovém okně, které se objeví, se zvolí „k externímu zdroji“ a pak vybereme potřebný dokument PDF. Vloženou kresbu lze dále upravovat ořezáním, kompletní změnou tvaru, případně doplněním otvorů a natočením.

PDF dokument se stává plnohodnotnou součástí výkresu. Pokud se jedná o kvalitní PDF, ve finální podobě nepoznáte, co bylo nakresleno v ArchiCADu a co je externí zdroj PDF od výrobce. ■

Martin Rosa: Návrh rekonstrukce a dostavby výstavní galerie ve Znojmě. Bakalářská práce. Zpracováno ve SketchUpu

- 2-úběžníková perspektiva
- přímá podpora 3D Warehouse a Google Earth

Doporučená konfigurace:
Windows 2000 a XP
(Windows Vista zatím není plně podporován)
Mac OS® v10.4 (Tiger) nebo vyšší ■

JOANNA LINHARTOVÁ
joanna.linhartova@3epraha.cz

SketchUp 6 přináší řadu novinek

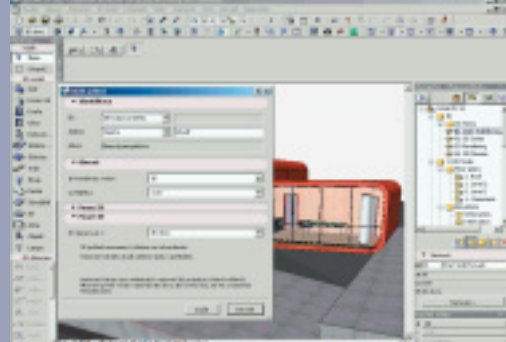
Účinný nástroj pro vytváření 3D konceptu, SketchUp, spojuje „skicování tužkou“ s rychlostí a flexibilitou digitálních technologií. Software pro jeho propojení s ArchiCADem je dostupný zdarma. Poslední šestá verze SketchUpu přináší řadu novinek:

- **layout** – program, umožňující vytvářet prezentace z modelů SketchUpu
- **foto/model** – tvorba 3D objektu z/do fotografie a umístění objektu do fotografie pozadí
- **styly** – už v předchozích verzích existovaly různé možnosti výstupů z programu, kde bylo možno kombinovat zobrazení s texturami, bez nich, skryté hrany s kreslením od ruky, zvýraznění hran apod. Nyní lze použít mnoha přednastavených způsobů zobrazování modelu, je možné je i kombinovat a vytvářet další. Výsledkem je množství variant zobrazení
- **vodoznak** – obrázek umístěný na pozadí ne-

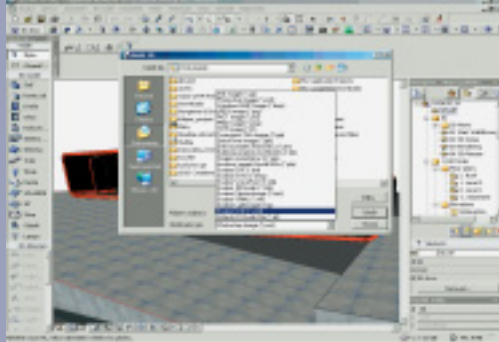
bo popředí výkresové plochy zahrnuje veškerou plochu jako obloha nebo zem. Může být také použit k umístění loga a dalších grafik přímo na obrazovce

- **nástroj 3D text** – umožňuje použít text jako 3D prvek se zadanou výškou i tloušťkou, vytážený do prostoru
- **odkazy podle os** – nově lze snadno určit, ve kterých směrech kreslit pomocí klávesových šipek Levá – červený směr, Nahoru a dolů – modrý směr a Vpravo – zelený směr
- **mlha** – přidává atmosférický efekt
- **manažer komponent a materiálů** – nově přidaná okna
- **nástroj Průnik** – je možno použít Průnik výběru a Průnik s obsahem
- **vložit na místo** – další zdokonalení nástrojů pro kopírování, vyjmutí a vložení. SketchUp si nyní zapamatuje přesné určení místa

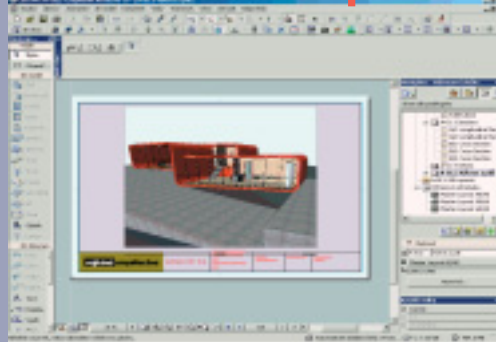
Krok za krokem

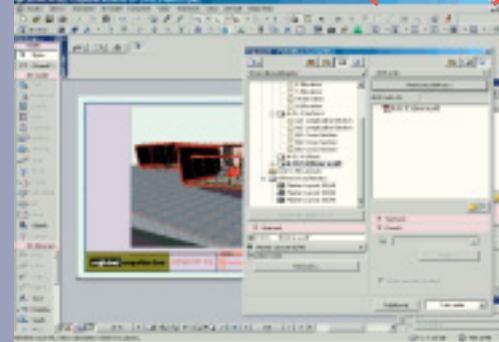
1. Zvolené 3D okno uložíme jako dokument (zde např. 3D PDF) do Mapy pohledu (Navigátor/Mapa projektu/Uložit aktuální pohled)

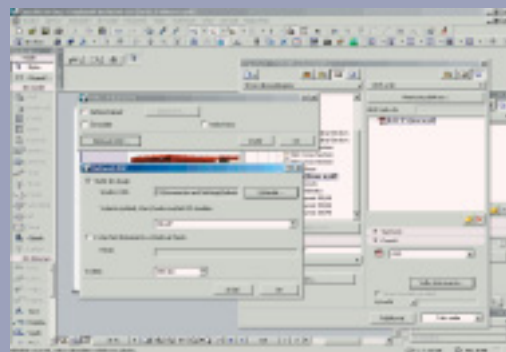
2. Pohled (3D PDF) uložíme jako data ve formátu U3D (nabídka Soubor/Uložit jako/soubor U3D)

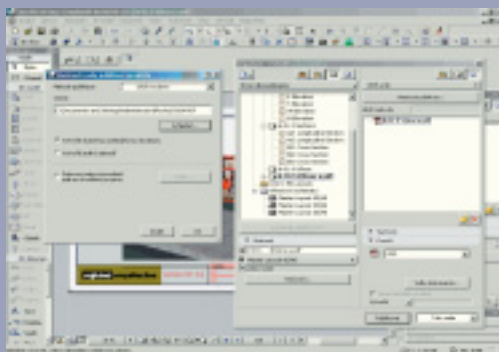
3. V Navigátoru/Výkresová složka zvolíme výkres a přetažením z Mapy pohledu do něj vložíme pohled (3D PDF)

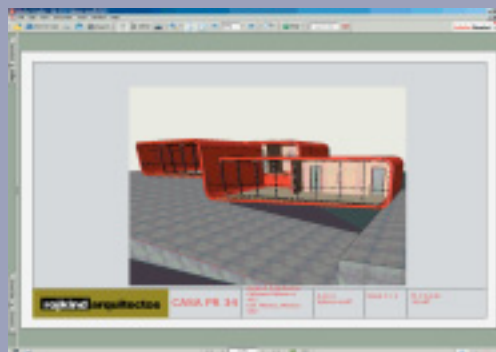
4. V Navigátoru/Sady publikací vytvoříme publikaci a přetáhneme do ní výkres z Výkresové složky pomocí Organizéru. Publikaci nastavíme formát PDF

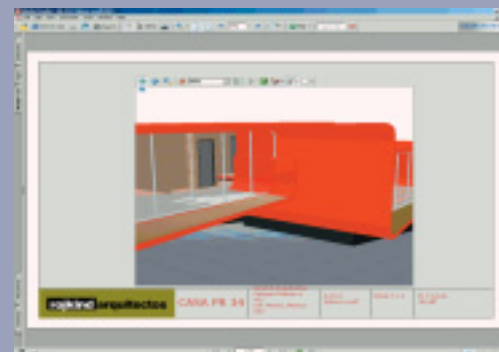
5. Ve volbách publikovaného dokumentu PDF nastavíme propojení na soubor U3D (Volby dokumentu/Možnosti PDF; zatržítka vložit 3D obsah)

6. Nastavíme, kam uložit publikaci ve Vlastnostech publikace, a opublikujeme

7. Otevřeme hotové PDF pomocí Acrobat Reader. Vypadá jako „obyčejný“ 2D dokument

8. Zkusíme manipulaci s modelem kliknutím do prostoru obrázku: na ovládací liště lze nastavit zobrazení a manipulaci s 3D (výsledné 3D PDF má 860 kB)

Jak uložit 3D PDF přímo v ArchiCADu (WIN)

Knihovny pro navrhování interiérů

Knihovna Nábytek Exner se dostává do rukou architektů nedlouho po katalogu Hobis firmy Office Pro. Za zmínku však také stojí nové knihovny zahraničních výrobců řady vybavení různých typů interiérů. (obr. 5 a 6) S parametrickými knihovními prvky pro ArchiCAD lze díky volně stažitelné aplikaci GDL Adapter pracovat i v AutoCADu.

Nábytek

Knihovna Nábytek Exner je koncipována jako

soubor knihovních prvků s volitelnými parametry. Je kompatibilní s verzí ArchiCAD STE, 8.1 a vyšší. Nastavování parametrů jednotlivých objektů probíhá pomocí grafického rozhraní. Základní parametry – název prvku a kód výrobku – jsou neměnné a ukazují zařazení prvku v hierarchii nábytku Exner a jeho označení.

Dalším parametrem je barevné provedení podle katalogu výrobce. Současně s barvou dojde i ke změně kódu, který se pak zobrazí v objed-

návce. Pokud dojde ke změně cen nábytku, je možné do prvku načíst nové. Výpis knihovních prvků se provádí pomocí menu ArchiCADu Rozpočty – Seznam prvků – objednávka graf (Exner). Prvky mohou být v jakémkoliv hladině v jakémkoliv podlaží. Pokud je třeba vypsát jen některé, stačí je v půdorysu označit a poté se vrátit do nabídky Rozpočet. Velikost výpisu je formát papíru A4 na šířku a z výsledného okna ho lze označit, zkopírovat a vytisknout nebo vložit do jiného programu. (obr. 1–4)

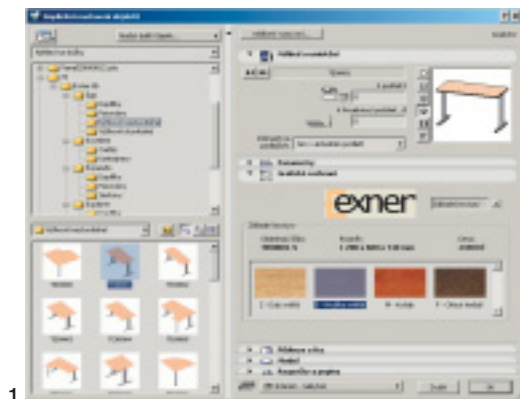
Svitidla

Společnost Grimmeisen dodává osvětlovací systémy pro obytné i kancelářské budovy. Z produktové řady je k dispozici ve formě prvků pro ArchiCAD řada Slide ke stažení zdarma na www.grimmeisen-licht.de. (obr. 7)

Zařízení pro koupelny

Finský výrobce koupelnových skříněk a dodavatel kompletního zařízení koupelen Temal nemá přímé zastoupení v Česku. Katalog pro ArchiCAD je zdarma ke stažení na www.temal.fi. (obr. 8) ■

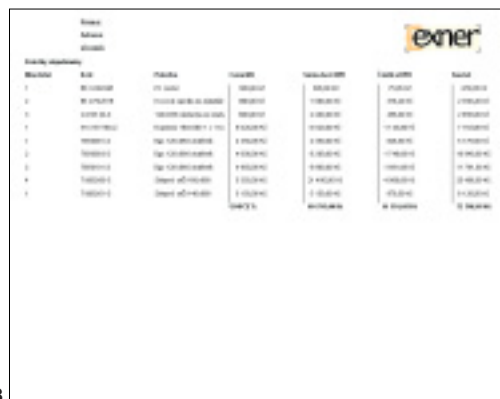
LUBOŠ CIPRA cipra@cegra.cz

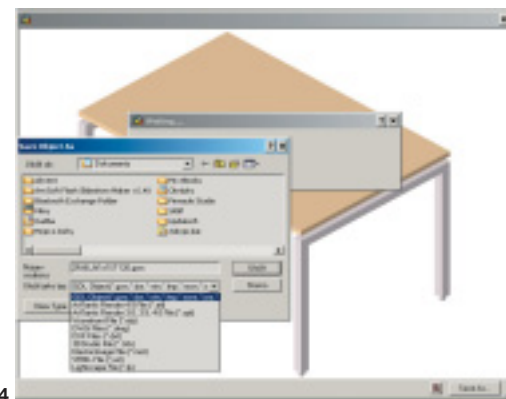
Knihovnu Nábytek Exner včetně aplikace GDL Explorer lze získat zdarma na vyžádání u výrobce

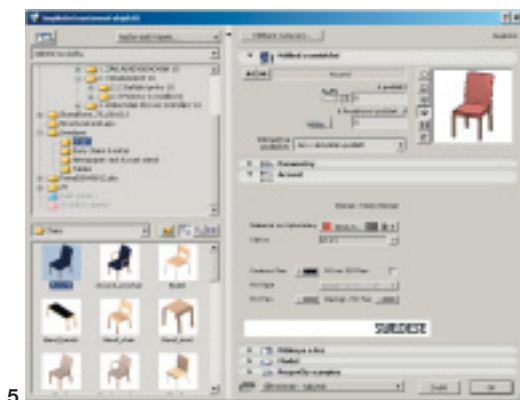
Nábytek Exner – knihovna programu GDL Explorer se šablonou pro generování výpisu prvků včetně cen

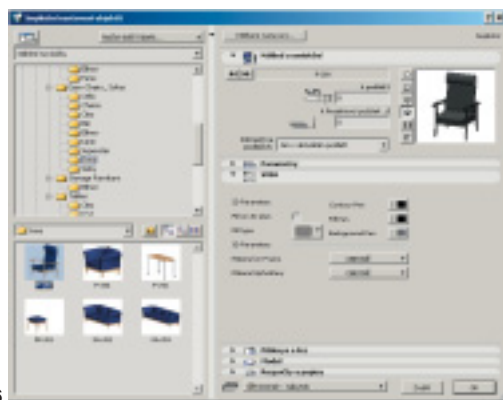
Výpis prvků knihovny Exner generovaný ArchiCADem

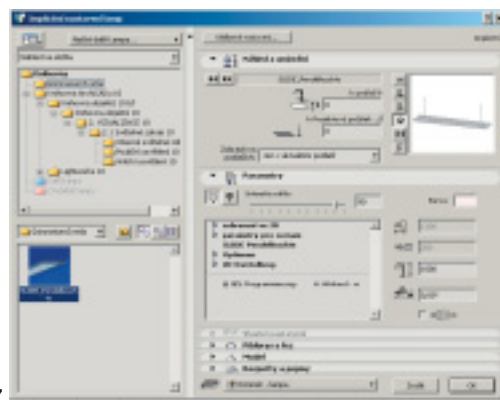
GDL Explorer umí přeložit v knihovně Exner prvky ArchiCADu pro jiné CAD programy

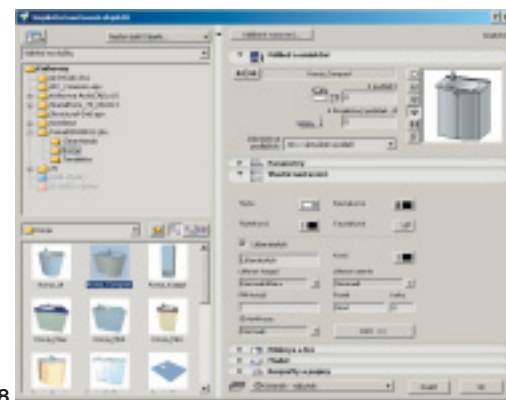
Knihovna švédského výrobce nábytku Swedese je zdarma ke stažení na www.swedese.se v nabídce Products/Download CAD object

Knihovna výrobce nábytku Skandiform je ke stažení na www.skandiform.com. Zastoupení Skandiform pro Českou republiku má společnost Kinnarps

V Česku zastupuje Grimmeisen brněnská ATEH Lighting Ltd. Řada Slide je zdarma ke stažení na www.grimmeisen-licht.de

Katalog zařízení pro koupelny finské firmy Temal je zdarma ke stažení na www.temal.fi

HARDWARE

Zpracování projektové dokumentace

Projektová dokumentace je nedílnou součástí všech stavebních projektů a pracují s ní všichni účastníci stavebního procesu. Stejně jako se vyvíjely materiály a postupy ve stavebnictví, tak se zvyšovaly nároky na její zpracování. V poslední době nastupuje nový trend, a tím je podpora služeb.

Současné stavby jsou náročné z hlediska organizace a časové lhůty pro realizaci všech fází stavebního procesu se zkracují. Je důležité zvolit pro zpracování projektové dokumentace odpovídající technologii a poskytovatele reprografických služeb. Projektční a developer-ské kanceláře mají dvě možnosti.

Nákup zařízení?

Na trhu působí řada společností, jež nabízejí tisková zařízení, a proto je těžké zvolit to nejvhodnější. Často se stává, že vybírané vybavení je podhodnoceno, protože je kladen důraz na počáteční investici. Následně vznikají provozovateli problémy v tiskových špičkách, kdy potřebuje zpracovat velké množství dokumentace a je nucen řešit záložní kapacity. Pokud je zařízení umístěno v kanceláři, je vždy nutné zajistit i jeho obsluhu. Většinou projektanty či lidi, kteří jsou placeni za jinou práci, než jsou tisk a kompletace projektové dokumentace. Pokud je upřednostněna jistota, že zařízení má kapacitně vyhovovat i ve špičkách, je na místě rozhodnout se pro produkční zařízení, které bude cenově náročnější. U něj již bude potřeba zajištění kvalifikované obsluhy. U obou možností bude na několik let zařizována technologie, kterou se bude projektová dokumentace zpracovávat.

20. století ve znamení rozvoje a podpory technologií tisku. Nyní přichází podpora služeb

Outsourcing

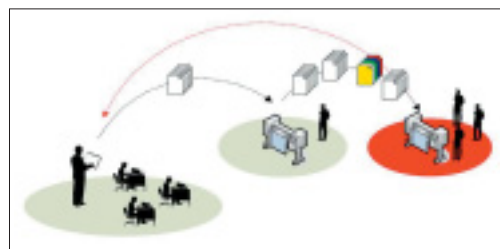
Výhodnějším způsobem zajištění reprografické části procesu zpracování projektové dokumentace je využití profesionálního poskytovatele reprografických služeb – plný nebo kombinovaný outsourcing s využitím vlastního zařízení pro operativní tisky. V případě výběru zodpovědného poskytovatele bude provedena analýza tiskových potřeb a na jejím základě připravena komplexní nabídka. Jestliže bude poskytovatel profesionálem ve svém oboru, nabídne nejmodernější technologie, vyškolený personál, odpovědnost za kvalitu, přístup ke specializovanému objednávkovému software, osobní přístup a zákaznický servis a distribuci zhotovené dokumentace. V případě nespokojenosti s poskytovateli službami není zákazník jakýmkoliv

způsobem k poskytovateli služeb vázán a může využít služeb konkurenční společnosti nebo se vydat první „technologickou“ cestou.

24/7

Současným moderním trendem v reprografickém zpracování je využívání objednávkových software, které umožňují přístup do tiskových center 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Jedná se o speciálně vyvinuté aplikace, jejichž prostřednictvím jsou odesílány projektové dokumentace v elektronické podobě přímo do tiskového centra. Aplikace umožňuje organizaci podle jednotlivých paré a předtiskový náhled

Malá projektční firma stejně jako obří projektový ateliér řeší stejný problém. Tisknout či netisknout na vlastních zařízeních. I sebevíce kapacitní zařízení není schopné zvládnout nápor během finalizace jednoho či několika projektů současně. A když ano, za jakou cenu? A jak často jej budeme využívat? Nemluvě o provozních nákladech a školené obsluze takových zařízení

(např. služba PlanNET). Moderní reprografové disponují produkčním centrem s dostatečnou kapacitou na zpracování velkých objemů projektové dokumentace a případně disponují záložními kapacitami, aby byli schopni zpracovat i více velkých projektů najednou. V těchto centrech se projektová dokumentace nejen tiskne, ale také skládá, řadí podle objednávky do jednotlivých paré, je opatřena deskami včetně rozpisek a orazítkována požadovanou číselnou řadou. Takto zpracovaná dokumentace je připravena pro odevzdání investorovi nebo na úřad. Distribuce – doručení zakázky do místa určení i do zahraničí – by měla být nedílnou součástí realizace objednávky. Tento způsob zpracování je určen pro středně velké kanceláře (do cca 40 projektantů, příp. obchodníků stavebních společností). Jestliže společnost zpracovává větší objemy dokumentace, je vhodné uvažovat o kompletním outsourcingu, kdy poskytovatel reprografických služeb zřídí tiskové středisko přímo u zákazníka. V tomto středisku se zpracovávají tzv. provozní tisky a produkční zpracování se zpravidla řeší v centru reprografa. Silný partner v oblasti poskytování reprografických služeb by měl především nabízet nejnovější technologie, vyškolený personál, dostatečné kapacity se zajištěnou zálohou a nepřetržitý provoz. Díky těmto výhodám získává zákazník jistotu, že jeho projektová dokumentace bude vždy a včas zhotovena a stavební výkresy budou mít požadovanou kvalitu. ■

VÍT ENDLER

marketingový ředitel Copy General
vit.endler@copygeneral.cz

Centrum ekologických aktivit města Olomouce

Výstavba „ekodomu“, nízkoenergetické budovy Sluňákov, jež byla dokončena počátkem tohoto roku, je dílčí součástí projektu Centra ekologických aktivit města Olomouce. Idea areálu se zrodila již v roce 1992, stavba byla započata až vloni.

Středisko ekologické výchovy bylo navrženo pro Magistrát města Olomouce jako součást projektu Sluňákov, areál ekologických aktivit – výukové biocentrum v Horce nad Moravou. Objekt využívající moderní alternativní zdroje energie bude sloužit vzdělávání školní mládeže v jednodenních a týdenních programech ekologické výchovy a pořádání odborných seminářů z ekologie, pedagogiky a příbuzných oblastí. Část budovy bude využita také jako turisticko-informační centrum o CHKO Litovelské Pomoraví a přírodě regionu Haná. Objekt bude umožňovat i tzv. měkkou turistiku s environmentálně-vzdělávací náplní.

Architektonické řešení

Dům je navržen jako obydlená terénní vlna. Jeho architektura se uplatňuje směrem na jih prosklenou fasádou s terasou a barevným mobilním stíněním, na východ a částečně na

sever dvěma zářezy vstupů. Východní konec domu symbolicky vystupuje ze země a vystavuje se záři jihozápadního slunce. Od severu je objekt chráněn zemním valem, který plynule přechází na zelenou střechu objektu. Zatrávněná plocha je významnou součástí urbanistického konceptu. Stezka, na kterou je návštěvník naveden v místě hlavního vstupu do objektu, vede přes „hřbet“ domu až na „hlavu“ vyhlídky, z níž se nabízí ojedinelý pohled na celý přírodní areál. Prostor, který je vymezen objektem a umělým valem před jižní fasádou, je koncipován jako pobytová zahrada.

Výraz objektu je výsledkem procesu hledání nové formy ekologického domu, který se zapojuje do okolní přírody, využívá sluneční energii a chrání se pomocí zemního valu před nepřízní počasí. Počáteční forma byla inspirována tradičním venkovským stavením Hané, které je dlouhé hori-

Situace objektu střediska jako vstupní brány do CHKO Litovelské Pomoraví

zontální, přimknuté k zemi. Uspořádání vnitřních prostorů je jednoduché. Zakřivený tvar půdorysu navrženého domu je inspirován tvarem sluneční ekliptiky.

Objekt je z poloviny jednopodlažní a z poloviny dvoupodlažní. Přízemí je z bezpečnostních důvodů vyzdviženo oproti okolí nad úroveň možných záplav. Jednopodlažní část je určena pro administrativu a veřejnost, dvoupodlažní pro přechodné ubytování a byt správce. Dispoziční řešení je řešeno s důrazem na flexibilitu. Páteří je hlavní chodba. Z ní jsou přístupné jak přirozeně osvětlené provozy při prosklené jižní fasádě (polyfunkční sál, jídelna, klubovny, ubytování, byt správce a administrativa), tak i obslužné místnosti při severní neosluněné straně (sociální zázemí, kuchyně, sklady, technické místnosti a kotelna).

Použité materiály jsou vesměs tradiční a byly voleny s ohledem na ekologickou přijatelnost. Na fasádách se uplatňují dřevo, sklo, beton a kámen v gabionech. V interiéru jsou to převážně dřevo, sklo, cihelné stěny omítané nebo rezné i z nepálených cihel. V technickém zázemí a mokřích provozech jsou na nosné konstrukce použity pálené cihly nebo železobeton. Železobetonové konstrukce byly použity jen v nezbytně nutné míře. Na podlahy jsou navrženy převážně dřevěné palubky, ve vlhkých a provozně náročných místnostech lité podlahy.

Kromě pasivních energetických prvků domu (prosklená fasáda na jihu,

zemní val od severu) jsou zásadní součástí objektu aktivní zařízení sloužící pro jeho dobré energetické zapojení do přírodního prostředí. Jsou to systém nuceného větrání s rekuperací sloužící i pro vytápění objektu, solární kolektory pro přípravu TUV a vytápění, zemní kolektory, jímání užitkové vody, úsporné osvětlení a celkový regulační systém budovy, který bude navíc využíván společně s ostatními zařízeními pro výukové a ukázkové účely.

Konstrukčně je objekt rozdělen na dvě části – severní jednotrakt je železobetonová kombinovaná sloupová a stěnová konstrukce. Vyzdívky jsou z pálených a nepálených cihel. Jižní dvoutrakt s chodbou a hlavními pobytovými místnostmi má nosnou konstrukci z dřevěných lepených rámu.

Stavebně-energetická koncepce

Důležitou podmínkou ovlivňující celkovou koncepci, vycházející z principů trvale udržitelné výstavby, je způsob provozování budovy.

Zima je pro budovu nezátežové období a předpokládá se spíše tluměný provoz. Léto je naopak období, kdy je kapacita objektu plně využívána.

Důsledkem je stavební řešení, které zkracuje otopné období na čtyři zimní měsíce, kdy se navíc budova méně využívá. Zbytková potřeba tepla je zcela kryta s využitím obnovitelných zdrojů energie v kombinaci biomasa a solární energie. ■

- 1 Celkový pohled od jihovýchodu. Objekt je částečně dvoupodlažní, což se projevuje také z exteriéru v plynule narůstající výšce siluety jižní fasády
- 2 Jižní průčelí bez aktivované protisluneční ochrany
- 3 Aktivovaná protisluneční ochrana na jižním průčelí objektu
- 4 Hlavní vstup do budovy je od příjezdové komunikace
- 5 Interiér jídelny
- 6 Pohled z interiéru přednáškového sálu
- 7 Patro, kde je situována část ubytovací kapacity střediska

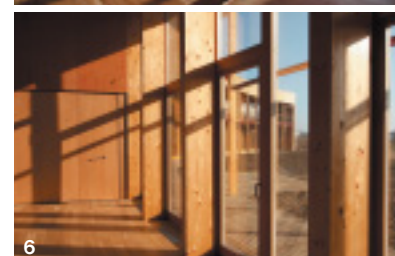
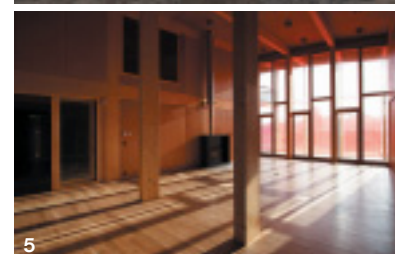
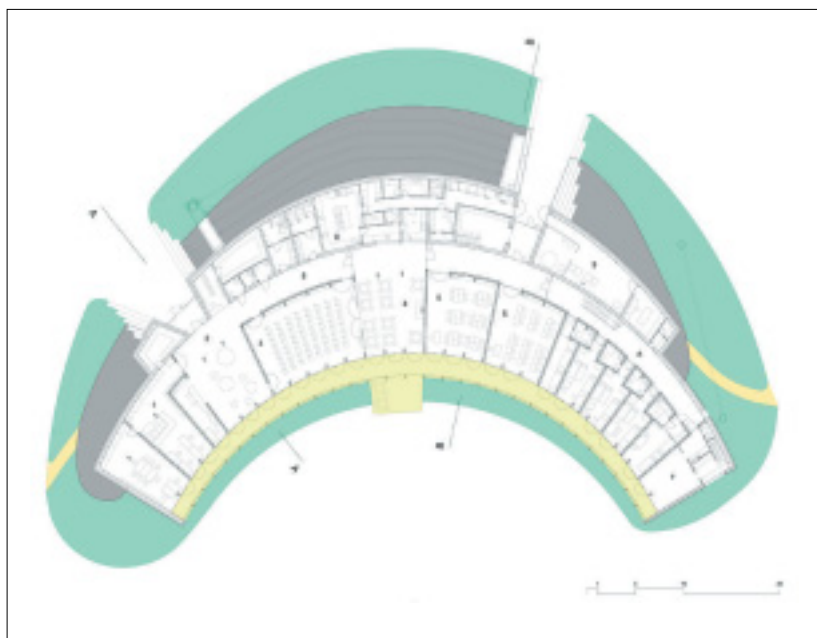
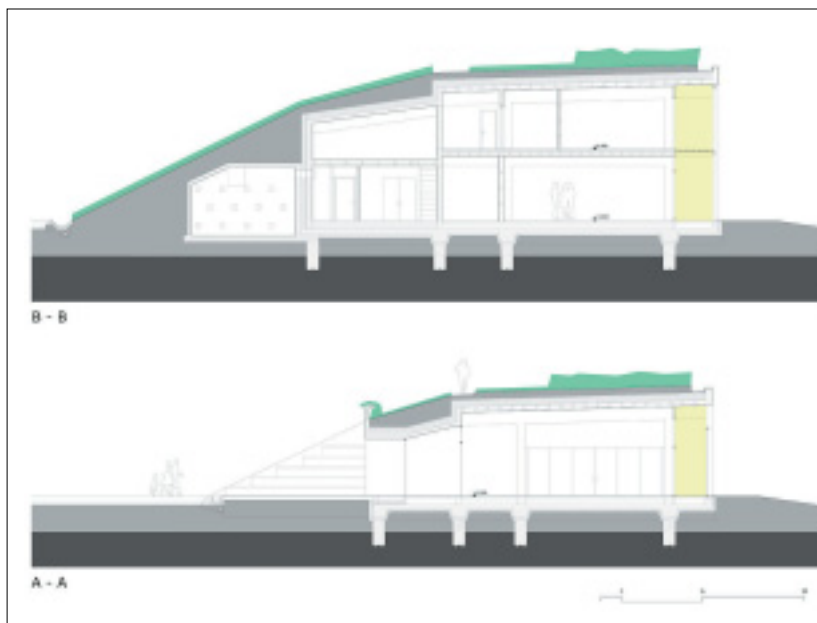

foto: © Andrea Lhotáková

Dispoziční uspořádání přízemí objektu

(1 – správa, 2 – vstupní hala, 3 – přednáškový sál, 4 – jídelna, 5 – učebny, 6 – ubytování, 7 – byt správce, 8 – kuchyně, 9 – technologie)

Příčný řez dvoupodlažní částí objektu

NÁZEV A MÍSTO STAVBY: Centrum ekologických aktivit města Olomouce, Horka nad Moravou

INVESTOR: Statutární město Olomouc

ARCHITEKTONICKÉ A STAVEBNÍ ŘEŠENÍ:

Projektant architekti – ROMAN BRYCHTA, ADAM HALÍŘ, ONDŘEJ HOFMEISTER a PETR LEŠEK;

spolupráce: KATEŘINA HORÁKOVÁ, KATARÍNA JÄGROVÁ a LENKA SLÍVOVÁ

STAVEBNĚ-ENERGETICKÁ KONCEPCE: JAN TYWONIAK